

4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Täältä voi tutustua 1.8.2025 voimaan tuleviin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin luvun 4 osalta:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tekstikappale/428613>

Täältä voi tutustua tällä hetkellä voimassa oleviin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin luvun 4 osalta:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/25/tekstikappale/428613>

4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

Yhtenäistä perusopetusta kehitetään Järvenpäässä tiiviillä henkilöstön yhteistyöllä niin koulun sisällä kuin yhteistyötahojenkin kanssa. Kaikilla kouluilla tuetaan opettajien välistä yhteistyötä varmistamalla, että opettajien yhteiselle suunnittelulle on aikaa. Tämän lisäksi noudatetaan toimintatapoja, joiden avulla varmistetaan sujuva oppimispolku esiopetuksesta perusopetukseen, alakoulusta yläkouluun sekä perusopetuksesta toiselle asteelle.

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttaminen ja toiminnan resursointi Järvenpäässä

Opetuksen järjestäjä huolehtii, että opetuksen tilat ja resursointi ovat tarkoituksenmukaisia. Rehtorin rooli on keskeinen oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteutuksen suunnittelussa. Rehtori vastaa siitä, että ryhmiä muodostettaessa otetaan huomioon oppilaiden tiedossa olevat tarpeet oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden mahdollistamiseksi. Opetushenkilöstön osaaminen, ryhmien toimintatavat, tilaratkaisut ja tarvittavien opetusmateriaalien hankinta ovat osa tuen järjestämistä.

Opetuksen järjestäjä jakaa opetuksen resurssit eri koulujen kesken ottaen huomioon koulujen erilaiset tarpeet sekä varmistaa koulujen yhdenvertaisen toiminnan. Yhteisten linjausten ja ohjeistusten avulla huolehditaan, että koulujen toiminta on yhdenvertaista, tavoitteellista ja suunnitelmallista oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen osalta.

Koulu täsmentää lukuvuosisuunnitelmassaan koulukohtaiset oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja käytännön toimintatavat. Koulu kuvaa lukuvuosisuunnitelmassa millaista osaamista, toimintaa, yhteistyötä ja rakenteellisia ratkaisuja koululla on käytössään.

Oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä ja niiden järjestämistä on kuvattu tarkemmin luvussa 7.

Järvenpääläisten koulujen toimintakulttuurin kehittäminen

Koulujen toimintakulttuuria kehitetään paikallisen arvonelikenttämme painotusten mukaisesti. Arvonelikenttiin ovat vanhempien, oppilaiden ja opettajien työpajoissa seuloutuneet toimintakulttuurin kehittämisessä erityistä huomiota vaativat kohteet. Kukin koulu vastaa kehittämiskohteen koulukohtaisesta toteuttamisesta ja erityisistä omista painopisteistään. Toteuttamissuunnitelma sekä koulukohtaiset tavoitteet tarkentuvat lukuvuosisuunnitelmassa.

OPETUSSUUNNITELMAN ARVOJEN JÄRVENPÄÄLÄISET PAINOTUKSET JA TOIMINTAKULTTUURIN KEHITTÄMISKOHEET

YHTEISTYÖTAIDOT • Hyvät käytöstavat: toisten huomioiminen ja kannustaminen sekä erilaisuuden ymmärtäminen ja arvostaminen • Yhteisöllisyys ja me-henki: monenlainen yhteistyö oppilaiden, opettajien ja vanhempien välillä, luokka- ja oppiainerajoja rikkova yhteistyö • Turvallisuus: oppimisympäristön tutkiminen aktiivisesti oppilaiden kanssa; riitatilanteiden selvittäminen ja kiusaamiseen puuttuminen (kaikilla kouluilla käytössä jokin kiusaamista ennaltaehkäisevä ohjelma) • Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo: ihmisoikeuksiin, erityisesti lapsen oikeuksiin tutustuminen ja niiden mukaisen toiminnan edistäminen • Hyvä yhteys koteihin: vanhempainyhteistyössä käytössä paikallinen Kodin ja koulun yhteistyösuunnitelma.	HYVINVOINTITAIDOT • Liikunta: liikkumiseen kannustava tilojen käyttö, välituntirakenne ja piha • Uni ja lepo: rentoutuminen ja leikki myös koulupäivän aikana • Ravinto: kouluruokailun arvostaminen ja kehittäminen yhdessä oppilaiden ja vanhempien kanssa • Elämänhallinta: uneen, lepoon, ravintoon ja muuhun elämänhallintaan liittyviä oppitunteja, teemapäiviä tai viikkoja (esim. alakouluilla käytössä <i>Hyvää mieltä yhdessä</i> materiaali) • Vapaa-aika: kerhotoiminnan ja läksynlukutaitojen tukeminen ja kehittäminen yhdessä oppilaiden ja vanhempien kanssa • Ympäristö: viihtyisän ympäristön luominen yhdessä koko kouluyhteisön kanssa.
VASTUU ITSESTÄ JA MUISTA • Vastuullisuus: vastuu omasta toiminnasta, yhteisistä asioista ja oppimisesta • Yhteiset pelisäännöt: järjestyssäännöistä johdetut luokkien omat säännöt ja sopimukset • Aktiivinen osallisuus: mahdollisuus vaikuttaa yhteisiin asioihin (esim. oppilaskuntatoiminta paikallisen mallin mukaisesti) • Ahkeruus ja työn arvostus: jokainen on tärkeä! • Tavoitteellisuus, pitkäjänteisyys ja yrittäminen: ei anneta periksi! • Kestävä elämäntapa: tavaroista ja oppimisympäristön siisteydestä huolehtiminen, materiaalien kierrätys ja säästeliäs käyttö.	OPPIMISEN ILO • Myönteinen ja kiireetön ilmapiiri: positiivinen palaute, kannustaminen ja monipuoliset arviointimenetelmät • Oppilaan ainutlaatuisuus: erilaisten oppimistyylien ja taitotasojen hyväksyminen • Joustavat ja monipuoliset opiskeluryhmät: samanaikaisopetus, yhteisopettajuus ja työparityöskentely • Monipuoliset työtavat: opiskelua myös luokan ulkopuolella • Mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua: oppilaat mukana oppimisympäristön, toiminnan ja työtapojen suunnittelemisessa • Opetuksen eheyttäminen: oppiainerajojen rikkominen ja todellisen maailman ilmiöiden ja teemojen tarkastelu kokonaisuuksina.

Opetussuunnitelman arvojen järvenpääläiset painotukset ja toimintakulttuurin kehittämiskohteet

Koulujen kehittämistyön arvioinnin välineet ovat

- koulukohtainen tulokortti
- opettajan tulokortti
- rehtorin tulokortti
- henkilökunnan tulokortti

- koulun lukuvuosisuunnitelma
- alueelliset, kehittämistyötä arvioivat rehtoritapaamiset
- Kodin ja koulun yhteistyösuunnitelman yhteydessä tehtävä arviointi
- vuosittaiset vanhempain- ja oppilaskyselyt
- koulukohtainen aktiivinen oppilaskuntatoimintamalli
- vähintään joka toinen vuosi tehtävä oppilaiden oppimisympäristön kartoitus.